

SAMMENDRAG AF RAPPORT OM SAMMENLIGNING AF KONKURRENCEEVNEN I DANMARK OG SPANIEN INDENFOR SMÅGRISEPRODUKTION

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Rapporten er udarbejdet i projekt "Træf rentable beslutninger på baggrund af nye analyser af landbrugets internationale konkurrenceevne", der er finansieret af Promilleafgiftsfonden for landbrug, marts 2018.

Der er udarbejdet en regnskabsmæssig analyse, som sammenligner smågriseproduktionen i Spanien og Danmark med henblik på at undersøge landmændenes konkurrenceevne i de to lande.

Fokus har været en regnskabsanalyse, der er udført på baggrund af litteraturstudie, studieture, interviews samt redegørelser og undersøgelser indenfor dyrevelfærd, miljø, skat og energiproduktion. Alt dette for i en regnskabsanalyse at vise, hvilke parametre der har økonomisk betydning og således kan forklare en del af landenes internationale konkurrenceevne inden for smågriseproduktion.

Den spanske svineproduktion er kendetegnet ved at være dobbelt så stor som den danske. Spanien er EU's₂₈ største svineproduktionsnation efterfulgt af Tyskland.

Spanien har som Danmark haft en strukturudvikling, hvor antallet af landbrug er reduceret, og de enkelte landbrug er blevet større. Fra 2004 til 2016 er antallet af svinebesætninger i Spanien faldet med 60.000 svarende til 55 % og udgør i dag omkring 50.000. I Danmark er antallet af svinebedrifter på omkring 2.100.

Dette notat er et kort sammendrag, og det anbefales at læse rapporten i sin helhed for

yderligere information.

Formål

Selve analysen er udarbejdet for at give den danske slagtesvineproducent et bedre beslutningsgrundlag, når han skal beslutte, om det er rentabelt at etablere, opretholde eller udvide slagtesvineproduktionen.

Metode

Data til regnskabsanalysen er DG-AGRI's Farmers Accountancy Data Network (FADN), som er en del af EU-kommissionen. Det er en database med 80.000 regnskaber i EU, som er opstillet på sammenligneligt niveau. Til analysen er der alene valgt at bruge gennemsnitlige tal fra slagtesvineproducenter.

Det geografiske fokus i denne analyse er på produktionsforholdene i Catalonien. Dette skyldes, at her produceres størstedelen af slagtesvinene i Spanien. Derfor har litteraturstudier og studieture haft fokus på denne del af Spanien. Det har dog ikke været muligt specifikt at skaffe regnskabsdata fra dette område, så regnskabsanalysen er gennemsnitstal fra hele Spanien.

I det følgende vil konklusionerne fra rapporten kort beskrives indenfor områderne:

- Regnskabsanalysen
- Skatteforhold
- Dyrevelfærd, Miljø i henholdsvis stald og mark

Sammendraget er meget kortfattet, og som nævnt anbefales det at læse rapporten for uddybning.

Umiddelbart er det svært at sammenligne de spanske og danske svinebedrifter, da kun 17 pct. af bedrifterne i Spanien er ejet af landmanden. De resterende bedrifter er ejet af store industrivirksomheder eller parthavere i større selskaber.

Der er mange små bedrifter i Spanien, og bedrifter med under 10 ha udgør 67 pct. i modsætning til i Danmark, hvor gruppen af bedrifter under 10 ha kun udgør 26 pct. Til gengæld har Spanien meget store bedrifter, hvor bedrifter over 100 ha har 55 pct. af arealet, mens disse i Danmark har 69 pct. af arealet. Samme fordeling gør sig gældende med hensyn til besætningsstørrelserne. Der er mange mindre bedrifter med få husdyr. Statistikken giver dog et skævt billede af situationen i Spanien, pga. at mange bedrifter ikke ejer husdyrene, da disse er ejet af store grovvarerelskaber eller slagterier i det, som betegnes **integration**. Særligt i region Catalonien er der forholdsvis mange bedrifter med over 3.000 søer, der er part i et kooperativ eller er integratorer. Udviklingen går i retning af, at virksomhederne også ejer staldene og hyrer folk ind til at passe dem.

Nogle af de store medspillere inden for svineproduktionen ejer op til 40.000 søer og har en kombination af integration og ejerskab ved opfødningen af slagtesvin. I skrivende stund er det ca. to tredjedele af den spanske svineproduktion, der foregår i integration.

Regnskabsanalysen

Den regnskabsmæssige analyse viser, at de danske landmænd har relativt større omkostninger

til foder end de Spanske svineproducenter opgjort pr. dyreenhed. Det samme gør sig gældende inden for dyrlæge- og andre omkostninger specifikt til sobesætningen.

Ud af det samlede salg af grise udgør foderomkostningerne i Danmark 50%, hvorimod disse for de spanske landmænd kun udgør 44%. De mindre omkostninger til foder har afgørende betydning for det samlede resultat.

Kapitalbindinger i bygninger og jord er stor i Danmark i modsætning til i Spanien, hvilket medfører, at de spanske smågriseproducenter får et stort overskud, da de ikke har tilsvarende omkostninger til forrentning af lån og forpagtninger. Kapitalbindingen i 2015 er pr. dyreenhed i bygninger på 9.250,- kr. og i Spanien 2.850,- kr. Kapitalbindingen i jord er meget lille for de spanske smågriseproducenter (12 ha) i forhold til de danske landmænd, der har 93 ha. Den store kapitalbinding og lille egenkapital belaster ikke kun indtjeningen hos den danske griseproducent, men medfører tilsvarende, at de har en lavere konkurrenceevne, da de er mere følsomme over for svingningerne i de internationale grisepriser.

Integrationsmodellen betyder, at der ikke er behov for at have en stor hjemmeproduktion af korn. Udfordringen er, at der i områderne med en stor griseproduktion er et stigende problem med at komme af med gødningen. I nogle områder forsøger man at lave strøm via biogas.

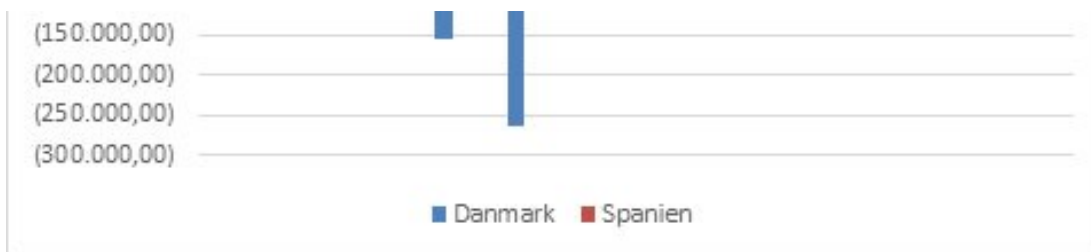
Det er ikke muligt ud fra regnskabsanalysen at se, hvor mange timer der bliver brugt i henholdsvis marken og besætningen. En fordeling af timerne ud fra den forudsætning, at der bliver brugt omkring 10 timer pr. ha og resten i stalden, viser, at de spanske smågriseproducenter bruger omkring 12,8 timer pr. dyreenhed, mens de danske er nede på 9,30 timer.

Indtil nu har det været muligt at have lønnede medarbejdere til en timeløn på omkring 100 kr. i Spanien, mens timelønnen i Danmark er ca. 150 kr.

De spanske landmænd har ikke tilnærmelsesvis så stor gæld som de danske landmænd. Gældsprocenten ligger på omkring 8 % og i Danmark på 85 %. Selvom lånerenten er højere i Spanien end i Danmark, har de danske landmænd meget større renteudgifter, der påvirker det samlede resultat.

Opgørelsen af overskuddet for de seneste 12 år viser, at der ikke er år, hvor de spanske landmænd har haft underskud, hvilket er tilfældet for danske slagtesvineproducenter.

Skatteforhold (2017)

Landbrug i Spanien er langt hen ad vejen omfattet af samme regler som øvrige virksomheder i Spanien. Indkomstskatteprocenten er for den sidst tjente krone væsentligt lavere end i Danmark, såfremt der betales topskat i Danmark. Endvidere opgøres virksomhedsindkomsten i mange tilfælde anderledes end i Danmark, men om dette udgør en fordel, må afhænge af den enkeltes situation.

Overdragelse af landbrug vil i Spanien, såfremt visse betingelser er opfyldt, have en væsentlig reduceret boafgift. I Danmark har vi i 2020, såfremt visse betingelser er opfyldt, en bo- og gaveafgift ved overdragelse af landbrug på 5 %.

At landmænd i Spanien kan tilvælge en fællesstandardsatsordning for moms, må betragtes som en fordel. Ordningen giver således spanske producenter mulighed for at tilvælge ordningen, hvor de i stedet for den normale momssats kan vælge at tillægge 12 % til deres produkter. Denne sats kan landmanden beholde, men der gives så heller ikke fradrag for købsmomsen.

Ordningen virker i overskudsår med høje afregningspriser til at være fordelagtig, men der kan dog være forhold, som gør ordningen mindre fordelagtig i nogle indkomstår. Da ordningen skal til- og fravælges før årets start og minimum gælder i 3 år, er landmanden således nødsaget til at være forudseende, så den rigtige ordning kan vælges.

Endvidere må det tages i betragtning, at nogle af landmandens indkøb til landbrugsdriften er pålagt en lav momssats.

Læs [rapporten](#) samt [skattereglerne](#) og [miljøreglerne](#)